

Fleraltets Indstilling. Alligevel tror jeg, at Præmisserne ikke ere berettigede i den Grad rettede imod Fleraltet, som det ærede Medlem gjorde. De kunde efter min Opfattelse have været paa deres Plads, hvis det Spørgsmaal havde foreligget, som det ærede Medlem omtalte, nemlig hvorvidt man vilde give Regjeringen Bemyndigelse til at gaa den Vej, som den er gaaet uden Bemyndigelse. Da kunde jeg have forstaaet disse Udtalelser fra det ærede Medlem; men naar vi staa her overfor det Spørgsmaal, hvorvidt vor konstitutionelle Ret er krænket eller ikke, kan jeg ikke begribe, hvad Udtalelserne om den kunstneriske Værdi af den paagjældende Ruin, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgfreds (Nimestad) fremhævede i Kunstakademiets Betænkning, eller de religiøse Spørgsmaal, som det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgfreds (Zermansen) fremhævede af en Bog, skreven af Grundtvig, have dermed at gjøre. Jeg antager, at vi tjene Sandheden bedre ved, at vi hævde, hvad vi tro er Lov og Ret i Landet, end ved at bygge en Kirke paa en Grund, som vi antage er erhvervet ved Uret, om vi faae end sige, at den er bygget til Guds Ære. Jeg tror, at det Første er en bedre Gudsdyrkelse. — Forøvrigt tror jeg ogsaa, at det ærede Medlem faae for meget paa Tiden, naar han mente, at det stemmede med Lidsaanden i vort Land at rasere Kirkerne. Jeg tror, at den seneste Tid, sammenlignet med tidligere, foregaaende Tider, netop viser, at man ogsaa i den Henseende lader det vogende kirkelige Liv her i Landet bære Vidnesbyrd i synlige Gudshuse. Ogsaa her i Kjøbenhavn er dette Tilfældet. Der er i de senere Aar flere Kirker dels opførte, dels projekterede. Det tror jeg, ikke kan denegtes, og der kan ikke være den ringeste Anledning til at tale om Fleraltets retlige Standpunkt her med en særlig Betoning af „det rene Væsen“, som om det skulde ligge i Fleraltets Formaal kun at hævde, hvad man kalder „det rene Væsen“, Penge-spørgsmaalet. Det er hævdet her i Salen i Dag, at, naar der er Tale om Salg, og om Regjeringen har retlig Bemyndigelse til at sælge, forstaaes derved at sælge til Pengefordel for Statskassen. Naar Regjeringen ikke tror at kunne benytte Bemyndigelsen i den Forstand, maa den undlade at benytte den, men ikke paa egen Haand stille sig op over Rigsdagen, tagende kunstneriske, religiøse eller andre Hensyn imod Statskassens Fordel, som den ikke veed, hvorvidt de øvrige Faktorer i Lovgivningsmagten ere stemte til at tage, thi dette vilde være Uret. Jeg siger derfor, at det ærede Medlems Præmisser efter min Formening ikke vare berettigede imod Fleraltets Opfattelse, imod Forhandlingerne her eller imod de Betragtninger, der ere fremsatte af Fleraltet i Udvalget. — Jeg skal ikke komme ind paa det Foredrag, vi hørte af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgfreds (Nimestad), idet jeg ganske natu-

ligt forventer, at Andre, og navnlig det ærede Medlem for Rjøge (Hørup) ville give ham Tilsvaer. Jeg skal kun bemærke, at, naar det ærede Medlem finder, at det er smaaligt at tale om en Værdi af en halv Million Kroner, regner han med en større Label, end vi anse det for berettiget at regne med, naar der er Spørgsmaal om at bruge Andres Værdier. Naar der er Tale om Værdier, man bruger af sit Eget, maa de Herrer regne med saa stor en Label, de ville, men naar der er Tale om Værdier, man bruger af Andres Eiendom, som man skal vogte og vare, tror jeg, det er bedst at bruge en saa nøie stemmende Label som muligt.

Zermansen: Det forekommer mig dog, at det ærede Medlem nok maatte kunne finde en lille Smule mere Sammenhæng mellem mine Præmisser og min Konklusion, end han har fundet. Det ærede Medlem har stadig talt, som om jeg sigtede til Fleraltet her i Salen, men jeg har kun talt om Udvalgets Fleralt og dets Begrundelse i den Betænkning, der idag foreligger. Jeg veed ikke, hvormange Medlemmer dette Fleralt bestaar af, al den Stund der er to af Medlemmerne, som have sagt, at de ikke helt ere enige i Motiveringen; men jeg kan ikke se Andet, end at Alt det, der skinner dergjennem, er, hvad det ærede Medlem gjentog, det rene Væsen. Jeg kan ikke se Andet end, at, dersom vi uden videre følge Udvalgets Fleralt og udtale denne Misbilligelse paa dets Grunde, saa gjælder den ikke blot dette One, den konstitutionelle Mangel ved Ministerens Fremgangsmaade, men tillige dette, at Frederiks Kirkeplads er blevet folgt til Kirke, at der ikke er kommet Penge nok ind derfor, at den ikke er folgt uden videre til Neddrybelse eller hvadsømhelt, og det er det, jeg har talt imod. Jeg har ikke talt om Fleraltet her i Salen, hvis Stemmegivning jeg naturligvis slet ikke kender, men jeg har sagt, at man godt kan anerkjende, at det er gædeligt, at det er kommet dertil, at vi kunne faae en Bygning, der baade i religiøs og kunstnerisk Henseende har Værd, og som man ikke uden videre for Pengenes Skyld skal kaste bort, og at man ved Siden deraf ikke tør vove at gaa imod hele Statsrevisionens Indstilling med den Begrundelse, den har givet af, at den høitærede Minister ikke har havt den fulde konstitutionelle Bemyndigelse til at handle saaledes, som han har gjort. Dette tror jeg virkelig, man kan sige; jeg tror ikke, der ligger nogen Modsigelse deri.

Nimestad: Det er kun en ganske kort Bemærkning, jeg har at gjøre, foranlediget ved, at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg) lagde mig i Munden, at jeg skulde have betegnet den Anke, der blev fremsat med Hensyn til et Beløb af 500,000 Kr., som noget Smaaligt. Det har jeg slet ikke gjort, og jeg til-